și copilăros ca vântul în turburarea sa.

îmi zicea cu zâmbet uneori, când începea a se ivi soarele dintre nori după o ploaie îndelungată: "ieși, copile cu părul bălan, afară si râde la soare, doar s'o îndrepta vremea". Şi vremea se indrepta după râsul meu.

Stlà, vezi bine, soarele cu cine are de aface, căci eram feciorul mamei, care si ea cu adevărat că stia a face multe și mari minunății: alungă nourii cei negrii de pe deasupra satului nostru, și abătea grindina în alte părți, să nu pot odinni de incotele voastre? Și numai așa se putea înfingând toporul în pământ afară, dinaintea ușii; închegă apa numai cu două picioare de vacă, de se încructea lumea S'apoi socotiți că se mântuia numai cu atâta? de mirare; bătea pământul sau peretele sau vre un lemn, de care mă păliam la cap, la mână sau la picior, zicând "na. na!" și indată-mi trecea durerea.

Când vuià în sobă tăciunele aprins, care se zice că rea și răpănoasă, ori o bate ori o lasă". face a vânt și a vreme rea, sau când țiuia tăciunele, despre care se zice că te vorbește cineva de rău, mama îl mustra acolo în vatra focului, și-l buchisia cu cleștele să să mai potolească dușmanul; și mai mult decât atâta; oleacă de nu-i venia mamei la socoteală căutarea mea, indată pregătià, cu degetul îmbălat, puțină tină din colbul adunat pe opsasul încălțării; ori mai în grabă lua funinginea dela gura sobei, zicand: "cum nu se dioache călcâiul sau gura sobel, așa să nu mi se dioache copilașul!". Și-mi făcea apoi câte un benchiu (boghet) în frunte ca să nu-și prăpădească odorul!.... Si altele multe încă făcea.

Așa era mama în vremea copilăriei mele, plină de minunății, pe cât îmi aduc aminte; și-mi aduc bine aminte, căci brațele ei m'au legănat, când îi sugeam țâța cea dulce și mă alintam la sânu-i, gângurind și uitându-mă în ochii el cu drag! Și sânge din sângele ei și carne din carnea ei am imprumutat; si a vorbi dela dânsa am invătat; iar înjelepciunea dela Dumnezeu, când vine vremea de a pritepe omul ce-i bine și ce-i rău.

Dar vremea trecea cu amăgele și eu creșteam pe nesimilite; și tot alte gânduri îmi sburau prin cap și alte Maceri mi se desteptau in suflet; si in loc de intelepciune mā fāceam tot mai neastâmpārat și dorul meu era acum nemărginit; căci sprințar și înșelător este gândul omului, pe ale căruia aripi te poartă dorul necontenit și nu te lasă în pace, până ce întri în mormânt.

Insă vai de omul care se ia pe gânduri! Uite cum te cazi de odată în uricioasa întristare!

Ce-i pasă copilului, când mama și tata se gândesc la sau că-i frământă alte gânduri pline de îngrijire. Copilul cal de cei mai strasnici, pe care aleargă cu voie bună și-l bate cu biciul și-l strunește cu tot dinadinsul și răcmește la el din toată inima de-ți ia auzul; și de cade jus, crede că ļ-a trântit calul, și pe băț își descarcă mânia în toată vățat să dau cu pușca; - mărturisesc însă că de atunci puterea cuvântului.

Așa eram eu la vârsta cea fericită, și așa cred că au fost toți copiii, de când îi lumea asta și pământul, măcar să zică, cine ce-a zice.

Când mama nu mai putea de obosită, și se lăsa câteoleacă ziua să se odihnească, noi, băieții, tocmai atunci rădicam casa în slavă. Când venia tata noaptea dela pădure din lumensnicu înghețat de frig și plin de promoroacă, noi il speriam, sărindu-i în spate pe intuneric. Și el ne prindea pe câte unul, ca la "baba oarba", ne ridica in grindă zicând: "tâta mare!" Şi ne săruta mereu pe fiecare. lar după ce se aprindea opaițul și tata se punea să mănânce, noi scoteam mâțele de prin ocnițe, și cotruțe, și le flocăiam, și le smotriam dinaintea lui, de le mergea colbul; și nu puteau scăpa bietele mâțe din mâinele noastre până ce nu ne sgâriau și ne stupiau, ca pe noi.

- lacă te uiți la ei, bărbate, zicea mama, și le dai paiéle! așa-i? - Ha, ha! bine v'au mai făcut, pughibale spurcate ce sunteți! Căci nici o lighioaie nu se poate acină pe lângă casă, de răul vostru. lacă dacă nu v'am săcelat astăzi, faceți otrocol prin cele mâțe și dați la om ca câinii prin băț. Ara, d'apol aveți la știință, că vă prea 'ntreceți cu dediochiul. Acus iau varga din coardà, și vă croiesc de vă merg petecile.

- la lasă-i și tu, măi nevastă, lasă-i; că se bucură și ei de venirea mea, zicea tata, dându-ne huța. Ce le ne gă ea la masă meșterul-bucătăr, se ir al cocoanei Anicuțe pasă; lemne la trunchi sunt; slanină și făină în pod este deavolna; branza in putina, asemenea; curechi in poloboc, dafin ce am putut culege în cariera mea cinegetică. Vezi bine slavă Domnului! Numai de-ar fi sănătoși să mănânce și să că cu dânsele nu s'ar putea găti nici măcar labnia de se joace acum, cât is mititei; că le-o trece lor sburdăciunea, mistret, pe care tu o descrii în cartea ta. când or fi mai mari și i-or lua grijile înainte; nu te teme, că n'or scăpa de asta. Şi-apoi nu știi că este o vorbă: dacă-i copil să se joace; dacă-i cal să tragă, și dacă-i popă,

să citească... Tie omule, zise mama, așa ți-ia zice că nu șezi cu dânșii în casă toată ziulica să-ți scoată peri albi, mâncadânșii în casă toată ziulica să-ți scoată peri albi, mânca- care se tot clătină în aer și pe uscat, strigând ca puii de l-ar pământul să-l mănânce, Doamne iartă-mă! De-ar mai evrei pe ulițe: "kibrit! kibrit!" Am ochit adesea și în veni vara, să se mai joace și afară; că m'am săturat de ei, ca de mere pădurețe. Câte drăcării le vin în cap, toate le fac; când începe a toca la biserică, Zahei al tău cel cu minte fuga și el afară și începe a tocă în stative de ba unde pui că am cutezat a trege cu pușca și'n cârdurile părâie păreții casci și dudue ferestrele. lar stropșitul de de gâște sălbatece ce trec mereu cu grămada d'a lunlon, cu talanca dela oi, cu clestele și cu vătraiul face o gul Buzăului! hodorogeală și un tărăboiu de-ți ia auzul; apoi își pun câte o toală în spate și câte un coif de hârtie în cap și cântă și câte un graure din cei care sboară printre vitele din "alcluia și Doamne miluește, popa prinde pește", de te circadă și, împreună cu ciorile, se cocoțează jucând pe scot din casă. Și asta în toate zilele de câte două, trei ori, spinarea boilor, cari, cu o filosofică nepăsare, rabdă așa de-ți vine câte-odată să-i cosești în bătae, daca-i sta să te batjocure. Oare ce vor fi zicând boii în mintea lor, despre

de s'a dus vestea; incaltea ți-au făcut și băleții biserică limba boului, păcat că nu poate grăi! zici pe loc, după cheful tău; măcar că-ți intră biserica în

Nu știu alții cum sunt, dar eu, când mă gândesc la casă, de departe ce-i... De-amu puneți-vă de făcut privi-iocul nașterii mele, la casa părintească din Humulești. la gheri de toată noaptea și parascovenii câte vă place, măi

- Ei, apoi! minte ai, omule? mă miram eu, de ce-s

Și după ce ne culcam cu toții, noi băieții da băieții Și eu eram vesel ca vremea cea bună și sturiubatic ne luam de hârjoană, și nu puteau dormi de incuri, până ce era nevoită biata mamă să ne facă musai câte un mama, care era vestită pentru năzdrăvăniile sale, șurub, două prin cap, și să ne dee câteva tapangele la spinare. Și tata săturându-se câte-odată de atâta gălăgie, zicea mamei:

- Ei, taci, taci! ajungă-ți de-amu, herghelie! Ştiu că doar nu-s babe să chirotească din picloare.

Însă mama ne mai da atunci câteva pe deasupra și mai

- Na-vă de cheltulală, ghiavoli ce sunteți! Nici noaptea liniști biata mamă de răul nostru, biată să fie de păcate!

Ti-ai găsit! A doua zi dez-dimineață fe începeam din capăt; și iar lua mama nănașa din coardă, și iar ne inăpăià. dar noi par'că bindisiam de asta?... Vorba ceea: "pielea

Şi câte nu ne veniau în cap, și câte nu făceam cu vârf și îndesate, mi-aduc aminte de par'că acum mi se intâmplă. Mai pasă de ține minte toate cele și acum așa, dacă le slujește capul, bade loane.

A. Odohescu -- Pseudo-Kineghelicos

Dar însă, și eu am crescut pe câmpul Bărăganului! Et in Argadia ego! Și eu am văzut cârdurile de dropil, cutrierând cu pas măsurat și cu capul ațintit la pază, acele șesuri fără margine, prin care aerul, răsfirat în unde diafane subt arșița soarelui de vară, oglindesc ierburile și bălărlile din depărtare și le preface, dinaintea vederii fermecate, în cetăți cu mii de minarete, în palate cu mii de încântări.

Din copilărie și eu am trăit cu Tămădăienii, vânătorii de dropli din baştină, care neam de neamul lor au rătăcit prin Bărăgan, pitulați în căruțele lor acoperite cu covergi de rogojină și mânând la pas alene gloabele lor de călușei au dat roată, ore, zile și luni întregi, împrejurul falnicilor dropioi, - cărora ei le zic Mitropoliți, - sau când aceștia, primăvara, se întețesc în lupte amoroase, sau când toamna ei duc turmele de pui să pască țărânele înțelenite.

Eu n'am uitat nici pe răposatul Caraiman, veselul și trage pe furis apa la adânc; și din veselia cea mai mare, priceputul staroste al vânătorilor Tămădăieni, carele putea să înghită în largele sale pântece atâtea vedre cât și o Hai mai bine despre copilărie să povestim, căci ea butie dela Dealul mare, nici pe iscusitul moș Vlad, în căruța singură este veselă și nevinovată. Și drept vorbind acesta-i căruia ai dormit tu adesea, pe când el, cu ochi de vulpe, zărea creștetul delicat al dropiei, mișcând printre fulgii coliliei, nici pe bietul Gheorghe Giantă, cel care, cu o rugină neajunsurile vieții, la ce poate să le aducă ziua de mâine, de pușcă pe care ori-ce vânător ar fi asvârlit-o în gunolu, nimerea mai bine decât altul cu o carabină ghintuită, și care încălecat pe bățul sau, gândește că se află călare pe un pe mine, nemernicul, m'a adus de multe ori cu vânat, la conacul de amiezi.

> Eram băiat de vre-o trei-spre-zece ani când am înn'am mai făcut nici un progres în această artă; ba chiar aș putea zice din contră!

> Insotisem pe tată-meu la băile dela Balta-Albă, unde se adunase în acel an, sarea și marea, precum a și povestit-o cu atâta spirit, Vasile Alecsandri, pe carele atunci, acolo, pentru prima oară l'am zărit, domnia-lui tânăr, vesel și incă de atunci cunoscut prin farmecul neaos-românesc al muzel ce-l inspira, eu copilul, crezand că tot ce sboară se

> Locuiam într'un sat de pe malul stâng al Buzăului, la Grădiștea, tot într'o casă cu bătrânul colonel Enghel, acela carele, prin buna sa inimă, prin vioiciunea glumeață a caracterului său și prin pocita șocăție a vorbirii sale romanești, a lăsat plăcute și vesele suvenire printre subordonații lui, acum toți veterani ai oștirii; polcovnicul Enghel, care, luând de soție pe o cocoană româncă a cării bogată zestre cuprindea o laie de robi țigani, zicea nevestei de câte ori se întâmpla să moară vreunul din acești nenorociți "Plinci, Anicuta I men! A murit la dine un sestre!"

> Colonelul Enghel imi dărui o pușcă cu două țevi, scurtă și ușoară, croită și cumpănită chiar dup trupul și după puterile mele; el mă învăța cum s'o umplu, cum să ochiesc și cum să trag. De aci înainte, vai și amar de bie ele v ăbii de pe garduri! Pe toată ziua stricam într'ânsele câte un corn de praf și câte o pungă de alice; dar apoi și ce pilafuri

Mi se pare că intru atât se cam mărginesc foile de

D'ași fi mai lăudăros din fire, - și ne fiind astfel, iată o puternică dovadă că nu sunt și nu pot să fiu bun vânător, nici măcar ca amicul Budurof! - d'aș fi, zic mai lăudăros, aș putea să adaog că, tot pe malurile Bălței-Albe, m'am incercat a da si'n ciovlice de cele mojate,

Ciocárlia cea voioasă ce'n văzduh se legăna;

De nu m'ar fi oprit văcarul satului, aș fi nimerit desigur acele obrasnice păsărice? și ce gânduri vor fi rumegând ...... Poi de, măi femeie, tot ești tu bisericoasă, ei, când se simt într'astfel călcați sub picioare? Mare e

Prima lecție

Taci că doarme păpușa!

In colțișorul ei stăpână Pe-un vraf de jucării stricate Din cărți de joc, din hârtioare, Ea-și face parcuri și palate;

Vorbeşte râde cu păpuşa... Ce fericite's amândouă Că s'a putut, din vechi nimicuri. Zidi o mpărăție nouă!

Păpușa n'are nas, e cheală, S'un brat din umăr îi lipsește. Dar Mimi-o vede tot frumoasă: Căci ea e mamă, s'o iubește.

Stau și mă uit cu câtă grijă A răzămat-o de-o cutie, Si-i duce bunătăți la gură Cu lingurita, s'o îmbie;

Vlahută (la doisprezece ani)

«Aşa, papă frumos, fii gigea, Papă cu mama, să crești mare... Apoi o sterge o sărută, Şi-i pregătește de culcare:

Intr'un pantof i-așterne cârpe. li face loc. s'o cuibăreste: «Inchide ochi si fă nani». Păpușii nu i-e somn... scâncește...

E răsfățată, vrea să-i cânte, Şi basme de ale ei să i spună... O, e un chin pân's'o adoarmă, Noroc că-i Mimi, mamă bună!

Să nu te încerci s'o iai în brațe Ori s'o săruți, că nu se lasă; Ce-i ea, copil? Nu-și vede capul De supărări, de griji, de casă...

Mă umflă râsul... ce drăguță-i In demnitatea ei de mamă! Si cuget la o viclenie: S'o fac ca să mă bage 'n samă.

Pe-ascuns, din buzanarul hainei Mă fac a scoate o păsărică. Si'ncep să înșir ce pene are, Cât de frumoasă e și mică...

«Ce bine-mi pare că nu-i nimeni Să vadă ce am eu aicil... Dar cine o fi? Aud prin casă Un tropot de picioare mici...

Mă'ntorc. doi ochi boldiți spre mine... Ochi rugători — lingușitoarea! Ce cauți mamă de păpușă, Fudula mea de-adineoarea?

Se uită după păsărică, Si i se pare c'o si vede: De geaba-i spun c'am amagit-o, C'am vrut să râd de ea,... nu crede.

Cersind, manufele-și întinde Şi de genunchii mei s'agaţă... - De-ai ști tu păsărica asta Ce a levăruri te învață!

Sărbători fericite

Am fost odată și eu copil. E mult de atunci, si tot îmi aduc aminte, parcar fi fost leri, că aveam sărbători fericite, căci trăiam în mii-

locul unor oameni, care știau să se bucure de viață. Cei din împrejurimile Aradului și mai ales Podgorenfi, erau, - nu stiu dacă mai sunt ori nu și astăzi, - oameni cu inima deschisă, porniți spre veselie și totdeauna bucuroși de oaspeți, lar Șirienii nostri erau fruntea Podgoriei.

Când anume s'au petrecut lucrurile, de care îmi aduc aminte, aceasta nu mai sunt în stare s'o spun. Știu insă, că na pucasem încă să umblu la scoală și că, de Sf. Niculae, când la noi era, ca'n toti anii, praznic cu sfestanie si cu masă mare, toate erau acoperite cu un gros strat de zăpadă. De pe deal. din fața biscricii, vedeai dincolo de sat, sesul cel nesiârșit, întinderi și lar întinderi acoperite de zăpadă, pe ici pe colo câte un turn de biserică ce se

ridica din mijlocul satelor ce păreau una cu câmpia. În timpul sărbătoririi de Crăciun pitărăii, colindătorii, purtătorii stelei și cei cu vicleimul răzbiau prin troienii ingrămădiți pe ici, pe colo, iar a doua zi, când lumea se intorcea dela utrenie, tata, mama si noi copiii, soră-mea si eu, am plecat cu sania la Cumlaus, cel mai apropiat dintre satele de pe câmpia, unde tata avea un prieten din copilărie, Părintele Costică, care luase și el parte la praznicul din ziua de Sf. Nicolae. Era dovadă de dragoste să ti stăm și noi, de sfintele Sărbători, la masă.

Drumul dela Siria până acolo, mai ales cu sania, se poate străbate în mai puțin de un ceas, și vorba era să mergem de sf. liturghie la biserică.

Plecând din Podgoria si tiind seamă de obiceiul lo-cului, tata a luat cu dânsul și un butoias de vin, lar mama a adăugat un coș de struguri, cârnați și cartaboși, precum si nelipsiții cozonaci cu nuci.

Vorba era ca, pe'nserate, să ne întoarcem acasă, dar în curând după masă ne-am pomenit cu notarul dela Si-mand, un bun prieten al Părintelul Costică, si nu se putea să plecăm fără ca să fi petrecut un ceas și cu el. După trecerea acestui ceas, n'am mai plecat apol, căci ne prindea noaptea pe drum și puteau să ne tasă lupii în cale.

Ce se va mai fi petrecut după aceea, nu stiu, căci m'a răzbit somnul. Destul că ziua următoare n'am plecat a-casă ci la Şimand, unde ne-au însoțit și Părintele Costică

Saltam noi copili de bucurie, căci era zi cu soare, cele trei sănii lunecau repede peste zăpada de pe drum și zur-gălăii dela gâturile cailor răsunau departe.

Mai viuă ni-a fost bucuria după ce am sosit la Simand, căci notarul avea și el doi copii, ba puțin în urmă a sosit acolo administratorul domeniului dela Macea, care avea și el un băiat, ba a mai adus cu dânsul și lăutari. Macea era, adică, mosia vestitului magnat sârb Petre Cernovici, care în timpul nu tocmai lungei sale vieti a risinit bogății mari, iar mâna lui cea dreaptă, administratorul, nu putea să fie decât la fel cu dânsul.

Oamenii steteau voiosi de vorba, cântau si lucau când "ardeleana", "mărunteaua" și "Lugojana". când "Czardaș", când "Polka" ori "Valsul", ba Sekulici, administratorul, s'a pus să joace "Colo", după părerea lui cel mai frumos dintre toate jocurile ce se pot închipui.

E de prisos să mai spun că în ziua următoare, am plecat cu totii la Macea. — acum seante sănii nu numai cu zurgălae, ci și cu lăutari, nu numai în goana mare, cl

La Macea am vizitat si castelul lui Cernovici, care nu era acasă. Mi-a rămas până'n zina de astăzi adânc întipărită impresinnea, pe care a produs-o asupra mea pădurea de plopi inalti, primii pe care i-am văzut în viata mea, si multimea de ciori neastâmpărate, care cârăiau a

Dela Macea am plecat cu totil, acum nouă sănii cu zurgălae, la Zărand, ca să-l călcăm, cum zlcea Părintele Costică, pe Popa Tulcan, care avea gospodărie cu belsug și casă cu mare lărgime.

Cei mai multi dintre cei plecati nu-l cunosteau pe popa dela Zărand, dar nimeni nu se îndoia că va fi primit cu toată dragostea și asa se făcea atunci pe acolo apropierea sufletească între om si om.

Pentru noi în deosebi aceasta era întoarcere spre a-casă, o întoarcere cu mare înconjur, dar întoarcere, căci dela Zărand drumul duce la Pâncodra, în Podgorie, iar de acolo Siria e pe sub dealuri numai aci. S'a si luat. la Zărand, hotărirea că cu toți au să petreacă ziua de anul nou la noi la Siria.

Aceasta a fost cea mai interesantă parte plimbării noastre de atunci.

Până la Zărand umblaserăm adică numai pe drumuri dintre ogoare, in care abia rar de tot intâlneam, pe ici, pe colo, câte o sanie. La Zărand am intrat în drumul de tară, în care umblau și alții tot în treburi ca ale noastre.

Când la mare depărtare se ivia vre-un ait sir de sănil, namenii începeau, atât aici cât și acolo, să se salute prin chiote. Iară când se întâlniau, se opriau și unii st altii. Era totdeauna între acestia cel putin unul. care cunostea pe vreunul dintre ceilalti, și legătura era făcută, ba chiar și dacă n'ar fi fost niciunul care-o făcea, se făcea de sine și cei întâlniți în drum închinau pahare unii în sănătatea celorlalti și trăgeau cu toții împreună un joc.

Asa, oprindu-ne mereu din drum si incheind iară și iarăsi legături de prietenie rodnică, am făcut drumul până'acasă, unde usile erau toate larg deschise.

După ce au trecut apoi și aceste. fiecare se 'simtla mai mult om, căci creștea fiecare deopotrivă cu legăturile pe care le incheia cu altii, care nu numai la bine, ci si la treabă se'nsotesc cu el. ba chiar și la nevoie îi sar într'a-

IOAN SLAVICI

Biblioteca "Dimineata"

S'au dat la tipar și vor apărea peste câteva zile primele no mere din Biblioteca "Dimineața",—publicație de popularizare literară și științifică.

lată lista celor dintâiu cinci numere cari vor fi puse fu vanzare: M. SADOVEANU: "Războiul balcanie".

ION AGARBICEANU: "Diavolul". P. J. JOUVE : ', Spitalul", traducere de Victor Ion Pope. GERARD DE NERVAL : "Mâna vrăjită", tradusere de Eug.

GALA GALACTION: ,Tosmus de odinicară